

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea cererii de recurs depusă de Stela Nagailîc,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Stela Nagailîc împotriva lui Alexandr Manole, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Criuleni, cu privire la decăderea din drepturile părintești,

împotriva deciziei din 28 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-991/24
NR PIGD 2-23021244-01-2ra-15082024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Instanța de fond: Judecătoria Criuleni, sediul Central, jud. A. Bologan
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, jud. I. Țurcan, D. Dulghieru, A. Malîi

06 februarie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea cererii de recurs depusă de Nagailic Stela,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 februarie 2023, Nagailic Stela a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Manole Alexandr, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului raional Criuleni cu privire la decăderea din drepturile părintești.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat că, a fost căsătorită cu pârâtul, Alexandr Manole. Din căsătorie au doi copii *****, născut la ***** și *****, născută la *****.

3. În timpul căsătoriei pârâtul a dat dovadă de lipsă de responsabilitate, afecțiune și dorință de a îngriji atât material, cât și emoțional de copiii săi minori, mereu avea un comportament amoral, fiind practic zilnic în stare de ebrietate, deseori era agresiv și nu avea un loc de muncă stabil. Drept consecință, reclamanta împreună cu copiii a plecat din casa pârâtului, iar ulterior a depus acțiune de divorț.

4. Prin hotărârea din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, s-a desființat căsătoria încheiată între Stela Manole și Alexandr Manole, s-a determinat domiciliul copiilor minori comuni împreună cu mama acestora, Manole Stela și s-a încasat pensia de întreținere.

5. Reclamanta a indicat că, la *****, a încheiat căsătoria cu Petru Nagailic, eveniment care a dus la modificarea numelui din Manole în Nagailic, fapt confirmat prin copia certificatului de căsătorie nr. ***** din *****eliberat de Serviciul Stare Civilă Criuleni.

6. Atât în perioada în care au locuit împreună, cât și după desfacerea căsătoriei, pârâtul, Alexandr Manole, nu a întreprins careva acțiuni de îngrijire corespunzătoare față de copiii săi minori sau de comunicare cu aceștia.

7. A indicat că pârâtul a contactat-o și i-a comunicat că el nu are nevoie de copii și nu are dorință de a îi întreține. Chiar și în astfel de circumstanțe, nu a înaintat careva pretenții față de pârât privind neexecutarea obligației de întreținere

a copiilor minori, sperând că cel puțin va menține o relație de familie cu aceștia, fapt ce nu s-a realizat, cauzând copiilor suferințe de ordin moral.

8. A întreprins toate măsurile pentru a fi mai departe de pârât, în scopul de a proteja copii de agresiunea fizică și verbală din partea acestuia, însă oricum a încercat să îi acorde posibilitatea de a comunica cu copiii săi, respectând atât normele morale a acestui aspect familial, cât și normele Codului familiei, considerând că fiecare are dreptul la o nouă șansă, însă cu părere de rău toate încercările întreprinse de dânsa s-au soldat cu un eșec emoțional pentru copii.

9. Între timp și-a întemeiat o nouă familie cu Petru Nagailic, care a și devenit un adevărat tată pentru copii, între ei formându-se o relație de familie adevărată din punct de vedere emoțional și spiritual.

10. Astfel, la moment copiii minori, ***** și ***** sunt educați într-o familie deplină formată din mama acestora Stela Nagailic și Petru Nagailic care este considerat de către copii un tată grijuliu și afectuos, și frații născuți din noua căsătorie a reclamantei.

11. Urmare a abandonului și a neglijenței totale din partea lui Alexandr Manole față de copiii săi minori, consideră necesar întreprinderea acțiunilor în vederea decăderii din drepturile părintești a pârâtului conform prevederilor art. 64 lit. a) și h) din Codul familiei, și anume pentru faptul eschivării de la exercitarea obligațiilor părintești, fapt confirmat prin atitudinea pârâtului față de copii, prin lipsa oricăror acțiuni de susținere morală sau materială a acestora, cât și în alte cazuri când aceasta o cer interesele copilului, or, la moment copii au un tată care le poartă de grijă atât emoțional, educativ, cât și material, în persoana soțului actual al reclamantei.

12. Mai mult, atât Petru Nagailic, cât și copiii se consideră parte dintr-o familie împlinită și ambele părți își doresc enorm ca aceste circumstanțe de fapt să devină și de drept, prin adopția copiilor de către Petru Nagailic.

13. De asemenea, este un fapt notoriu circumstanța dificilă prin care trec copiii atunci când din punct de vedere legal au un părinte care nu are interese și dorință de a participa în viața lor, aspect care creează probleme de ordin permisiv la perfectarea actelor și la exercitarea altor drepturi care necesită permisiunea ambilor părinți.

14. Reclamanta a opinat că pârâtul, Alexandr Manole, în perioada când a locuit împreună cu copiii, și ulterior prin inacțiunile sale nedemne și de abandon, a lezat în mod considerabil interesele acestor copii, dând dovadă că nu are nevoie de ei, soarta lor fiindu-i indiferentă și în așa mod sunt încălcate interesele copiilor la o familie deplină și iubitoare, iar interesele lor cer ca acest tată să fie decăzut

din drepturile părintești pentru a le lăsa libertatea de a crea o familie adevărată inclusiv din punct legal.

15. De asemenea, pârâtul se eschivează de la plata pensiei de întreținere a copiilor mnori stabilită de instanța de judecată, fapt ce se confirmă prin încheierea executorului judecătoresc Dmitrii Novicov potrivit căreia pârâtul nu a achitat niciodată pensia de întreținere, formând o restanță la plata pensiei de întreținere de 22000 de lei.

16. În drept, reclamanta și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe dispozițiile art. 60, art.67 lit. a), h), art.68 din Codul familiei, art. 3 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 6 din 17 noiembrie 2014.

17. Nagailîc Stela a solicitat decăderea pârâtului, Alexandr Manole din drepturile părintești asupra copiilor minori: ***** și *****.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

18. Prin hotărârea din 08 iunie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Stela Nagailîc, reprezentată de avocata stagiară, Rodica Prijilevschi, ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

19. Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, la 15 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Stela Nagailîc, reprezentată de avocata stagiară, Rodica Prijilevschi, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 15 septembrie 2023 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 08 iunie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea a unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

20. Prin decizia din 28 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Stela Nagailîc, reprezentată de avocata stagiară, Rodica Prijilevschi și s-a menținut hotărârea din 08 iunie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

21. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că sarcina pozitivă de probațiune aparține, potrivit dispozițiilor art. 118 alin. (1) din Codul

de procedură civilă, reclamantei/apelantei Stela Nagailic, aceasta urmând să probeze prin probe pertinente și admisibile, potrivit art. 121 și art. 122 din Codul de procedură civilă, că intimatul Alexandr Manole s-a eschivat/sustras de la exercitarea obligațiilor părintești în raport cu copiii săi minori ***** și *****. Respectiv partea ce a inițiat procesul urmează să probeze că tatăl copiilor, deși a dispus de posibilitatea reală, a refuzat cu rea-credință și cu cunoștință de fapt, de la exercitarea obligațiilor părintești.

22. Or, sancțiunea decăderii din drepturile părintești reglementată de Codul familiei, reprezintă cea mai severă măsură în dreptul familiei. Punerea în primejdii a sănătății sau dezvoltării fizice a copilului prin felul de exercitare a drepturilor părintești, prin purtare abuzivă ori prin abateri grave în îndeplinirea îndatoririlor de părinte, este unul din motivele care atrag această sancțiune.

23. Mai mult, la caz ca temei de decădere din drepturile părintești, apelanta/reclamanta invocă că intimatul Alexandr Manole, manifestă un comportament nedemn față de copiii minori, deoarece se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești.

24. Însă, pentru decăderea din drepturile părintești pe motivul eschivării de la exercitarea obligațiilor părintești este necesară existența unor probe pertinente care ar demonstra cu certitudine că părintele se eschivează cu rea-credință de la exercitarea obligațiilor părintești, face abuz de drepturile părintești, ori alt comportament, prevăzut de lege, care ar constitui temei pentru decăderea din drepturile părintești.

25. Prin urmare, instanța de apel a considerat că circumstanțele expuse supra nu demonstrează eschivarea cu rea-credință a lui Alexandr Manole de la educația, întreținerea și îngrijirea copiilor minori.

26. Instanța de apel a stabilit ca întemeiată concluzia instanței de fond precum că la materialele cauzei nu se regăsesc probe care ar confirma situația că pârâtul, Alexandr Manole, are posibilitatea de a participa la educația, instruirea, întreținerea copililor, însă se eschivează intenționat de la exercitarea obligațiilor părintești.

27. Or, la caz nu au fost prezentate probe din care să rezulte că Alexandr Manole este în cunoștință de hotărârea instanței de judecată prin care s-a dispus încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

28. Totodată, instanța de apel a reținut că, potrivit hotărârii 26 februarie 2018 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, s-a încasat de la Alexandr Manole în beneficiul Stelei Nagailic (Manole) pensia de întreținere într-o sumă bănească fixă, pentru întreținerea fiicei minore *****, în mărime de 1000 de lei lunar și pentru fiului minor *****, în mărime de 1000 de lei lunar, începând cu data

depunerii cererii în judecată – 14 noiembrie 2017 și până la atingerea majoratului acestora (f. d. 18).

29. Din explicațiile părții reclamante/apelante rezultă că, documentul executoriu nu a fost pus în executare pe teritoriul Republicii Moldova, ci a fost înaintat autorităților ucrainene, prin intermediul Ministerului Justiției, în vederea recunoașterii și încuviințării executării silite a hotărârii din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Criuleni pe teritoriul *****, însă în sensul respectiv nu au fost prezentate careva probe.

30. Prin urmare, instanța de apel a conchis că, nu s-a stabilit cu certitudine că intimatul/pârâțul Alexandr Manole refuză să achite pensia de întreținere, să comunice cu copiii, să participe la educația și instruirea acestora.

31. Totodată, instanța de apel a indicat că chiar dacă atitudinea și comportamentul pârâțului Alexandr Manole, în calitate de părinte, în raport cu copiii săi minori, nu reprezintă relațiile model dintre tată și copil, după cum și-ar dori apelanta/reclamantă, însă, cu toate acestea, neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părintești trebuie să fie urmată de o anumită gravitate pentru a atrage sancțiunea decăderii din drepturile părintești.

32. Respectiv, nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinților față de copiii săi, are drept consecință sau conduce la decăderea din drepturile părintești, iar în speță, nu au fost prezentate probe concludente și pertinente care ar confirma culpa gravă a tatălui la neîndeplinirea obligațiilor părintești și nici faptul că acesta este nedemn de a fi tatăl copilului minor, atât timp cât sancțiunea decăderii din drepturile părintești poate fi aplicată doar față de părinții care din culpă gravă, nu-și îndeplinesc obligațiile față de copii sau fac abuz de drepturile părintești.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

33. La 15 august 2024, Stela Nagailic a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 28 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 08 iunie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

SOLICITAREA RECURENTULUI

34. În motivarea recursului, recurenta a reiterat motivele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, invocând că

instanțele inferioare nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, astfel hotărârea primei instanței și decizia instanței de apel se bazează pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

35. La 19 mai 2025, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor copia cererii de recurs depusă de Stela Nagailîc, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței.

36. Până la examinarea admisibilității recursului, intimații nu și-au valorificat drepturile sale procedurale și nu au depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

37. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

38. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;
- e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;
- f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

39. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
- d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

40. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„ (1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

41. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 17 iunie 2024, decizia motivată din 28 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată, prin intermediul poștei electronice, reprezentantului recurentei, avocatei-stagiară Rodica Prijilevschi, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 114).

42. Astfel, cererea de recurs depusă de Stela Nagailîc, la 15 august 2024, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

43. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

44. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe

care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

46. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

47. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că cererea de recurs depusă de Stela Nagailic, nu conține argumente concrete față de decizia instanței de apel, ci s-a limitat la o simplă exprimare a dezacordului cu soluția pronunțată. Recursul nu îndeplinește condițiile legale de admisibilitate, întrucât nu conține motive de drept și nici temeiuri care să justifice reformarea deciziei recurate.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

49. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

50. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și

interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

52. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

53. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

54. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Stela Nagailîc, ca fiind inadmisibil.

55. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 431 alin. (1), alin. (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Stela Nagailîc, împotriva deciziei din 28 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni

